

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

– с. 87 – 97. URL:
https://www.researchgate.net/publication/359603869_Rozvitok_navicok_kreativnogo_misle_nna_u_zdobuvaciv_visoi_osviti

2. Донченко О., Сизко Г. Розвиток творчого мислення здобувачів вищої освіти у контексті психологічної готовності до професійної діяльності в умовах євроінтеграції. – Вісник Львівського університету. – Серія психологічні науки. – 2022. – Спецвипуск. – С. 32 – 37. URL: www.psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/spec_2022/5.pdf

КУЧЕРЕНКО Микола Петрович

КРЕАТИВНІСТЬ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

Вступ. У сучасних умовах швидких технологічних змін і глобалізації система охорони здоров'я і вищої медичної освіти набувають нових викликів, вимагають від медичних спеціалістів не лише високої професійної підготовки, але й здатності до інноваційного мислення. Запровадження креативності у вищій медичній освіті стає запорукою формування інноваційного потенціалу нашої країни, сприяє ефективній адаптації майбутніх лікарів до змін, допомагає впроваджувати новітні технології та методики лікування, сприяє розвитку науки й практики охорони здоров'я. Метою наступної дослідницької роботи є висвітлення ролі креативного мислення у формуванні професійної ідентичності майбутніх медиків та розгляд шляхів інтеграції інноваційних підходів у навчальний процес у вищих медичних навчальних закладах.

Ключові слова: креативність, інновації, медична освіта

Актуальність теми. Зростаюча кількість складних клінічних випадків, розвиток цифрових технологій, впровадження персоналізованої медицини та телемедицини вимагають від випускників медичних факультетів вищих навчальних закладів не тільки володіння базовими знаннями, а й здатності критично мислити та швидко приймати нестандартні рішення та реагувати на сучасні виклики. У цьому розумінні креативність є ключовою умовою для генерування нових підходів і рішень, що здатні забезпечити високий рівень якості медичних послуг.

Інноваційний потенціал медичних спеціалістів – це комплекс здібностей, який включає аналітичне мислення, гнучкість у прийнятті рішень та здатність до міждисциплінарного синтезу знань. Розвиток таких якостей у студентів-медиків сприяє не лише впровадженню сучасних технологій, але й створенню умов для розвитку нових методик у клінічній практиці, що є особливо важливим для підвищення конкурентоспроможності медичних установ не тільки в межах України, але й на глобальному ринку медичних послуг і освіти.

Теоретичні засади креативності у медичній освіті

Креативність у сучасному розумінні розглядається як здатність до генерації нестандартних ідей та рішень, що базуються на синтезі накопичених знань та нових підходів.

Основними компонентами креативності є:

- Гнучкість мислення – здатність швидко адаптуватися до змін і диверсифікувати підходи до вирішення проблем.
- Аналітичне мислення – вміння критично оцінювати інформацію і робити висновки на основі аналізу.
- Інноваційність – пошук і впровадження нових ідей, технологій та методик, що сприяють удосконаленню практики.

Розвиток креативного мислення сприяє підвищенню адаптивності майбутніх медиків до змін у медичній практиці. Креативність забезпечує не тільки можливість розв'язання нестандартних завдань, але й стимулює постійний розвиток професійних компетенцій, необхідних для інноваційного підходу до лікування і профілактики захворювань.

Інтеграції креативності у навчальний процес

Для ефективного впровадження креативних підходів у медичну освіту можна рекомендувати наступні методологічні шляхи:

- Проблемно-орієнтоване навчання – дозволяє студентам працювати над реальними клінічними кейсами, що стимулює генерацію нових ідей та рішень.
- Симуляційні тренінги – моделюють клінічні ситуації, що сприяє розвитку навичок прийняття нестандартних рішень у стресових умовах.
- Міждисциплінарні проекти – сприяють інтеграції знань з різних галузей медицини (біомедицина, генна інженерія, психологія), що стимулює комплексне мислення.
- Інтерактивні технології – використання цифрових платформ і віртуальних симуляторів дозволяє створити динамічне навчальне середовище.

Активне залучення студентів вищих медичних закладів до процесу навчання через групові проекти, дискусії та дослідницькі роботи сприятиме формуванню навичок критичного мислення і самостійного прийняття рішень. Такий підхід дозволить студентам не лише засвоювати теоретичні знання, але й розвивати практичні навички, необхідні для інноваційної діяльності у майбутній практиці.

Роль викладача та адміністрації у стимулюванні креативності

Викладачі є ключовими фігурами в процесі впровадження інноваційних методик. Їх професійна підготовка та постійний розвиток дозволяють ефективно інтегрувати креативні стратегії у навчальний процес. Регулярні тренінги, семінари та участь у різноманітних міжнародних проектах і конференціях допомагають викладачам освоювати новітні методики та технології навчання.

Для успішного впровадження креативних підходів у навчальних закладах необхідно створити сприятливе середовище, що має включати:

- Забезпечення сучасною матеріально-технічною базою.

- Розробку та впровадження систем заохочення інновацій у навчанні.
- Створення умов для міждисциплінарної співпраці між різними факультетами та науковими установами.

Адміністративна підтримка є критично важливою для реалізації успішних практик та забезпечення стабільного розвитку системи медичної освіти.

Інноваційні проекти в українських медичних університетах

У деяких провідних медичних навчальних закладах України вже впроваджуються проекти, спрямовані на розвиток креативного мислення. Наприклад, в Міжнародному гуманітарному університеті міста Одеси використання симуляційних кабінетів та інтерактивних платформ дозволяє студентам вивчати окремі дисципліни, моделювати надання першої медичної допомоги та клінічні сценарії, що позитивно впливає на їхню здатність приймати оптимальні рішення у складних умовах.

Аналіз міжнародних практик також свідчить, що інтеграція міждисциплінарних курсів та дослідницьких проектів у медичних університетах сприяє підвищенню рівня професійної підготовки студентів. Обмін досвідом з провідними медичними навчальними закладами світу дозволяє адаптувати найкращі практики до умов української освіти.

Основні виклики при впровадженні інновацій

Не дивлячись на позитивні результати, існують певні бар'єри, які часто заважають впровадженню креативних підходів:

- Консервативність традиційної системи освіти, стійкість застарілих методик викладання окремих медичних дисциплін може стримувати інтеграцію нових технологій.
- Недостатність ресурсів для придбання сучасного обладнання та інформаційних технологій може обмежувати можливості для проведення практичних занять.
- Необхідність спеціальної підготовки викладацьких кадрів щодо освоєння нових методик, також вимагає додаткових інвестицій у їхній професійний розвиток.

Перспективи розвитку креативної медичної освіти передбачають:

- Розробку інноваційних навчальних програм, що враховують сучасні технологічні тренди.
- Формування конструктивних партнерських відносин з приватними компаніями та міжнародними науковими центрами для забезпечення доступу до сучасних технологій.
- Створення умов для регулярного обміну досвідом між викладачами.

Активна підтримка з боку держави та наукової спільноти може стати каталізатором для трансформації традиційних підходів у навчанні.

Висновки

- Розвиток креативного мислення є критично важливим для формування інноваційного потенціалу майбутніх медиків.
- Інтеграція міждисциплінарних підходів, поєднання знань з різних галузей сприятиме підвищенню якості професійної підготовки.
- Ефективна реалізація креативних методик у вищих медичних закладах освіти потребує активної участі як викладачів, так і адміністрації закладів, а також співпраці з практичними установами.
- Регулярне проведення тренінгів, семінарів та участь у міжнародних конференціях сприятиме обміну досвідом і освоєнню новітніх методик навчання.
- Забезпечення сучасного технологічного обладнання для симуляційних лабораторій, кабінетів та інтерактивних платформ сприятиме більш глибокому залученню студентів до навчального процесу.

Формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків є складним і багатогранним процесом, у якому креативність виступає як один із найважливіших чинників. Впровадження сучасних педагогічних технологій, активна участь студентів і постійне зростання професійного рівня викладачів мають створити умови для подальшої трансформації системи медичної освіти. Інтеграція креативних підходів стає не лише необхідною відповіддю на сучасні виклики, але й стратегічним кроком до забезпечення високої якості охорони здоров'я в умовах швидких змін в сучасному суспільстві.

КУШНЄРЬОВА Марина Олександрівна

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Одним із пріоритетних завдань сучасної освіти є вдосконалення мисленнєвих навичок здобувачів освіти. У фокусі уваги – розвиток критичного і креативного мислення. Для освітньої діяльності надважливо, щоб здобувачі освіти були навчені критично мислити, послуговуватись креативним, нестандартним підходом до пошуку відповідей, вирішення поставлених завдань, створення й реалізації проєктів. Це передбачає більш ефективне мислення в межах предметних галузей навчальної програми.

Розвиток критичного і креативного мислення здобувачів освіти сприятиме ефективному вирішенню проблем, навчить долати реальні життєві проблеми, вибудовуючи шлях від оцінювання складності ситуації, наявності аргументів, що супроводжують соціальний контекст, до прийняття зважених рішень. Креативність мислення допоможе здобувачам освіти не просто слідувати

КРАМСЬКА Зоя Михайлівна Діяльності майбутнього вчителя початкової школи	252
КРИВДА Вікторія Ігорівна Роль викладача закладу вищої освіти в розвитку креативного мислення здобувача	258
КУЧЕРЕНКО Микола Петрович Креативність у вищій медичній освіті: шлях до формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків	259
КУШНЄРЬОВА Марина Олександрівна Формування креативного мислення здобувачів освіти під час навчання іноземної мови	263
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Технологія реалізації ігрової роботи з «дітьми вулиці»	265
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Педагогічний коучинг як засіб інтенсифікації розвитку креативного потенціалу здобувачів освіти	270
ЛИГОЦЬКИЙ Дмитро Ігорович Розвиток креативності як ресурс інноваційного потенціалу в спорті	275
LISONOR Alla Formation Of An Innovative Thinking Style In Future Designers Through Project-Based Learning	279
ЛИТОВЧЕНКО Ольга Василівна Креативність як ключ до успішної логопедичної корекції	281
ЛЮБИМОВА Світлана Анатоліївна Креативність у перекладі поезії	286
МАКСИМ Оксана Анатоліївна Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності здобувачів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови	288
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНИЧ Наталія Миколаївна Розвиток креативних здібностей здобувачів вищої освіти в коворкінг середовищі	291
МАРУЩАК Ярослав Сергійович Інноваційний ретроспективний підхід у викладанні історії України: від сучасності до Київської Русі	296
МАСЛЕННИКОВ Дмитро Ігорович Формування креативності студентів у процесі вивчення вищої математики	298
МАТВІЄНКІВ Ольга Степанівна Розвиток креативності студентів у процесі вивчення іноземної мови (англійської) в закладах вищої освіти	301
MEISH Yuliia The Impact Of Teaching Mathematical Disciplines To Technical Specialty Students On The Development Of Creativity Of Skilled Professionals	304
МОВЧАН Валентина Іванівна Інтерпретація творів мистецтва як засіб розвитку креативного мислення майбутніх учителів початкових класів	308
МОРГУН Олександра Олександрівна Розвиток креативності у підготовці перекладачів англійської та китайської мов: психолого-педагогічні аспекти інноваційного підходу	310